

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นการพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ การจัดการศึกษาจึงต้องเป็นกระบวนการที่เป็นระบบ ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีการดำเนินการ มีทรัพยากรต่างๆสนับสนุน และต้องมีกระบวนการประเมินผลการจัดการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ด้วย ผลผลิตของการจัดการศึกษาได้แก่ผู้ที่ได้รับการศึกษา ส่วนผลลัพธ์หรือผลสะท้อนสุดท้ายคือ การมีพลเมืองที่มีคุณภาพ และสังคมมีสภาพที่พึงประสงค์ การจัดการศึกษาต้องการทรัพยากรสนับสนุนจำนวนมาก ต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้าน ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ ไม่ว่าจะเป็นการรับผิดชอบด้านการสอน การบริหาร หรือการสนับสนุน สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่นำนโยบายและแนวทางการดำเนินงานจากกระทรวงศึกษาธิการมาบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานผู้ปฏิบัติจึงต้องบริหารจัดการสถานศึกษาของตนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้รับมอบหมายโดยการใช้ศาสตร์และศิลป์เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาร่วมมือดำเนินกิจกรรมหรืองานทางการศึกษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษาที่วางไว้ร่วมกันโดยอาศัยทักษะกระบวนการ และทรัพยากรทางการบริหารเป็นปัจจัยอย่างประหยัด เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้การกำกับดูแลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยวารสาร, 2546 : 61-63)

ในอดีตกระทรวงศึกษาธิการมีการแบ่งส่วนราชการออกเป็นกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และกรมสามัญศึกษา (มหาวิทยาลัยสุโขทัยวารสาร, 2546 : 61-63) เป็นต้น ซึ่งแต่ละหน่วยงานรับมอบหมายนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการ และมอบหมายนโยบายให้กับสถานศึกษาและหน่วยงานในสังกัดนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กำหนดขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ไว้ 6 งาน ได้แก่ 1) งานวิชาการ

2) งานบุคลากร 3) งานกิจการนักเรียน 4) งานธุรการและการเงิน 5) งานอาคารสถานที่ และ 6) งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. งานหลัก เป็นงานที่เป็นไปเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยตรง คือ งานวิชาการ

2. งานสนับสนุนเป็นงานที่ช่วยส่งเสริมให้การปฏิบัติงานหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คือ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2540 : 281-289)

กรมสามัญศึกษา (2548 : ออนไลน์) มีหน้าที่จัดและส่งเสริมการมัธยมศึกษา การศึกษา สงเคราะห์และการศึกษาเพื่อคนพิการ มีงานที่รับผิดชอบ 4 งาน ได้แก่

1. งานวิชาการ เป็นงานหลักของโรงเรียน
2. งานกิจการนักเรียน เป็นงานบริการนักเรียน
3. งานบุคลากร เป็นงานสร้างขวัญและกำลังใจของบุคลากร
4. งานธุรการ เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ

หน่วยงานทางการศึกษาทั้งสองหน่วยงานจึงมีลักษณะขอบข่ายของการบริหารงานที่คล้ายคลึงกัน โดยแบ่งงานบริหารออกเป็น 2 ประเภท คือ งานหลัก ได้แก่งานวิชาการ และงานส่งเสริมสนับสนุน ได้แก่งานอื่น ๆ ที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

งานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารถึงแม้ว่าจะมีช่างานหลักแต่ก็มีความสำคัญต่อการบริหารงาน เนื่องจากเป็นงานที่ช่วยให้การบริหารประสบผลสำเร็จ แต่งานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารในอดีตยังไม่ได้มอบอำนาจไปยังสถานศึกษาโดยตรง แม้จะเป็นหน่วยงานที่มีการบริหารงานในรูปขององค์คณะบุคคล แต่ก็ต้องฟังนโยบายและการกำหนดแนวทางการบริหารจากส่วนกลาง รูปแบบการบริหารการศึกษาในภาพรวมจึงเป็นแบบรวมศูนย์อำนาจเข้าสู่ส่วนกลางเกือบจะทั้งระบบ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมชิวราช, 2546 : 61-63) สถานศึกษาจึงยังมิได้กำหนดขอบวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่งานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารเป็นของสถานศึกษาเอง โดยปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารตามนโยบายจากส่วนกลาง

เมื่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเกิดขึ้นจากการหลอมรวมของ 3 สังกัดเดิมคือ กรมสามัญ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนเข้าด้วยกัน และกำหนดให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษาไปยังสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ก : 6) แบ่งงานบริหารออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป และกำหนดให้งานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร เป็นภาระงานหนึ่งของงานบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ก : 64) ที่สถานศึกษาต้องดำเนินการเอง

งานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารเป็นงานที่ให้บริการ สนับสนุน ส่งเสริม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สถานศึกษาจึงต้องหาแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของตนเอง โดยกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำคู่มือส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลขึ้น เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารและจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546ก : ค) ประกอบกับแนวคิดของหน่วยงานและนักวิชาการประกอบด้วย กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน (2548 : ออนไลน์) ; กรมพัฒนาชุมชน (2547 : ออนไลน์) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 34, 68-69) ; จุฬารัตน์ เอ็มกมล (2544 : บทความย่อ) ; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 32-133) ; วีรวิช มาฆะศิริรานนท์ (2542 : 25-29) และสมสุข วงศ์สกุล (2542 : บทความย่อ) ที่กล่าวว่า แนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร เป็นแนวทางที่ช่วยให้การบริหารงานประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยสถานศึกษาในสังกัด 449 โรง แบ่งเป็นสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 241 โรง และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 จำนวน 208 โรง จัดการศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษาคลอดชีวิต มีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการบริหารและการจัดการสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในสังกัด โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีความสามารถ และมีความสุข (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. 2548 : 6)

จากการปรับเปลี่ยนสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล สถานศึกษาจำเป็นต้องมีแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารของหน่วยงาน นักวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า มีแนวทางการปฏิบัติงานตามคู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลอย่างกว้าง ๆ ไม่ชัดเจน สถานศึกษาต้องประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และยังไม่มีความ

ปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นผู้บริหารในสถานศึกษาจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของแต่ละสถานศึกษา และสามารถนำไปปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ได้จริงภายใต้บริบทของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
3. เพื่อศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2
4. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

ความสำคัญของการวิจัย

การส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร เป็นงานหนึ่งในกรอบงานบริหารทั่วไป และเป็นงานที่ช่วยให้งานบริหารสถานศึกษาดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล จึงจำเป็นต้องพัฒนาการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ให้ได้องค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งต้องตระหนักและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงานและแสวงหายุทธวิธีการบริหาร เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เป็นการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานขึ้นมาใหม่จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี หลักการแนวทางการปฏิบัติและผลการวิจัยผ่านกระบวนการสังเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ปฏิบัติ อันจะเป็นผลดีต่อสถานศึกษาที่จะนำแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เพื่อพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 โดยมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จะแบ่งตามขั้นตอนในการศึกษา ดังต่อไปนี้

1.1 ชั้นศึกษาความต้องการแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

1.1.1 ประชากรคือ ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา จำนวน 138,609 คน ประกอบด้วย

1) ผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 449 คน 3) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป จำนวน 449 คน 4) ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 137,260 คน 5) ประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 449 คน

1.1.2 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา จำนวน 18 คน ประกอบด้วย

1) ผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน 3) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มงานบริหารทั่วไป จำนวน 6 คน 4) ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 2 คน 5) ประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 2 คน

1.2 ชั้นพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

1.2.1 ประชากร คือผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้ 1) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาเอก สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา 2) มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาหรือด้านการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างคือผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน

1.3 ชั้นศึกษาความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

1.3.1 ประชากรคือ ผู้เชี่ยวชาญ โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้ 1) มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา หรือสาขาที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา 2) มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาหรือด้านการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี

1.3.2 กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 17 คน ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน 2) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

จำนวน 2 คน 3) ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน 4) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน 5) ผู้ปฏิบัติงานบนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 4 คน

1.4 ขั้นศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

1.4.1 ประชากรคือผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 449 คน

1.4.2 กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 จำนวน 210 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ความต้องการแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

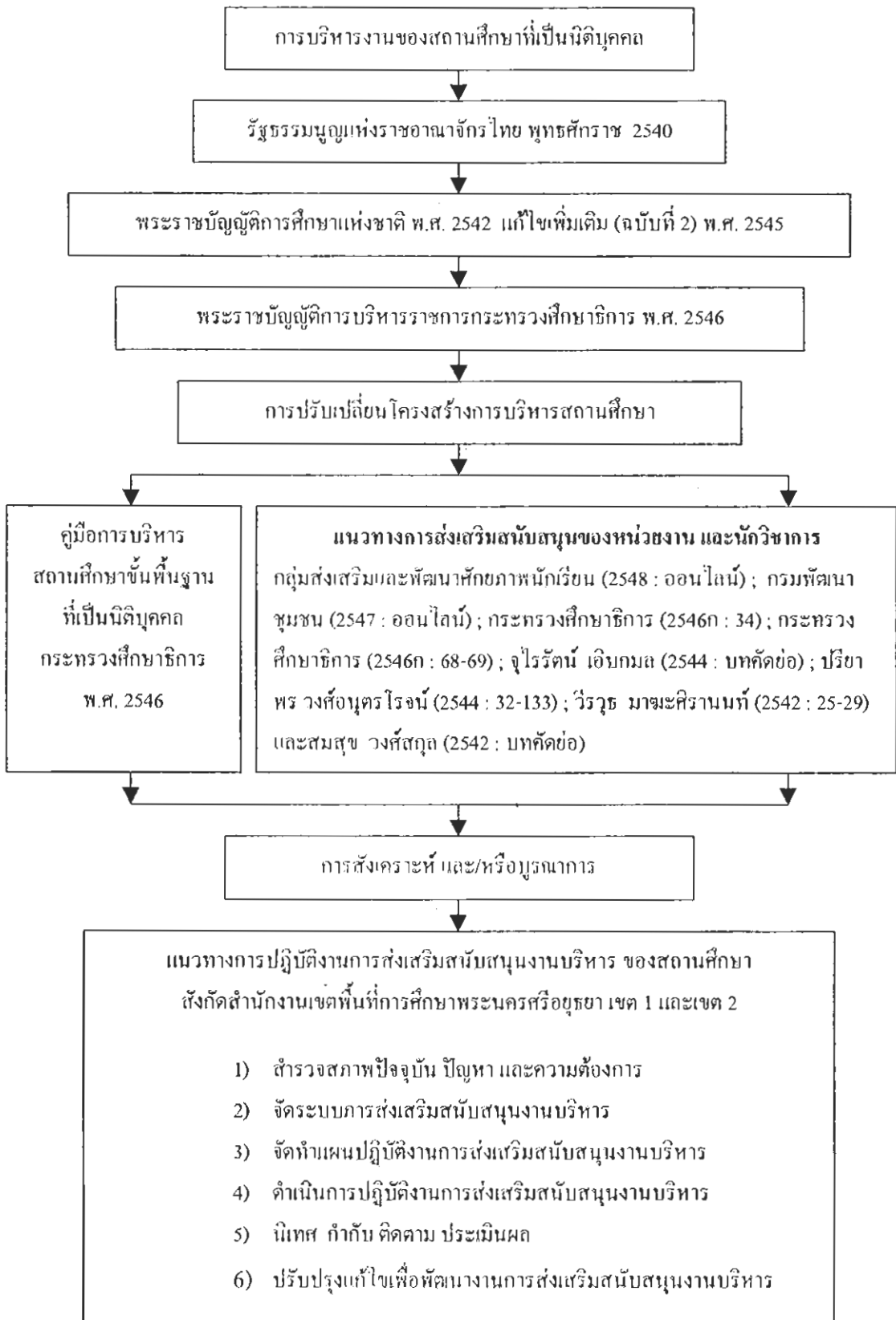
2.2 แนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

2.3 ความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

2.4 ความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

3. กรอบความคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ได้จากการสังเคราะห์ขั้นตอน กระบวนการ จากเอกสารของหน่วยงานและนักวิชาการต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาศึกษาพณิชยการ (2548 : ออนไลน์) ; กรมพัฒนาชุมชน (2547 : ออนไลน์) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 34) ; กระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 68-69) ; จุไรรัตน์ เอิบมกล (2544 : บทคัดย่อ) ; ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 32-133) ; วีรุช มามะศิริานนท์ (2542 : 25-29) และสมสุข วงศ์สกุล (2542 : บทคัดย่อ) นำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ โดยจัดหัวข้อที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน หัวข้อที่ต่างกัน มาจัดลำดับความสำคัญตามขั้นตอนและกระบวนการ เพื่อนำมาเป็นกรอบความคิดในการวิจัยนำมาประกอบเป็นแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร สามารถแสดงที่มา และสรุปเป็นกรอบความคิดในการวิจัยได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 ที่มาของกรอบความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก ให้การปฏิบัติงานบริหาร ของสถานศึกษา ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ให้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น คล่องตัว เป็นปกติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารองค์การ

แนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร หมายถึง ขั้นตอน กระบวนการ หรือทางปฏิบัติที่วางไว้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารอย่างมีแบบแผน ทำให้การดำเนินการบริหารงานของสถานศึกษาดำเนินไปได้อย่างราบรื่น คล่องตัว เป็นปกติ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการบริหารสถานศึกษา โดยมีแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ดังนี้

1. สำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ หมายถึง สถานศึกษาแต่งตั้ง คณะทำงานสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร เพื่อสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร จัดเก็บรวบรวม ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

2. จัดระบบการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร หมายถึง สถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศ ที่ได้จากการสำรวจความต้องการมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ตามลักษณะการส่งเสริมสนับสนุน จัดหมวดหมู่ตามลักษณะตามลำดับและความสำคัญการส่งเสริมสนับสนุน ดำเนินการเลือกแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารที่ต้องการส่งเสริมสนับสนุน

3. จัดทำแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร หมายถึง สถานศึกษา ดำเนินการประชุมคณะครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร แต่งตั้ง คณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร เพื่อดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร โดยกำหนดกิจกรรม เป้าหมาย ผลผลิต ตัวชี้วัดความสำเร็จ การส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานและแผนการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร

4. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร หมายถึง สถานศึกษา ดำเนินการตามแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุน โดยคณะทำงานที่ได้รับมอบหมาย และบุคลากรทุกคน ให้เป็นไปตามปฏิทินปฏิบัติงาน และตัวชี้วัดที่กำหนด โดยการจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี งบประมาณ จัดแหล่งการเรียนรู้/แหล่งค้นคว้าหาความรู้ บริการสิ่งพิมพ์ ข่าวสาร สื่อความรู้ จัดทำศูนย์ปฏิบัติการ/ศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ด้านความรู้ความสามารถ ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และคุณธรรม จริยธรรมของครูและบุคลากร พัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรและชุมชน ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายและหน่วยงานอื่นของรัฐ จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการทำงาน พัฒนาการทำวิจัย และการทำวิทยากรใหม่ ๆ ของบุคลากร

5. นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผลการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน ปฏิทินปฏิบัติงาน และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร พร้อมทั้งกระตุ้นเร่งเร้าการปฏิบัติงานและสร้างขวัญและให้กำลังใจบุคลากร

6. ปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนางานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการแก้ไขแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารที่มีข้อบกพร่องให้ดีขึ้น ปรับปรุงแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารที่มีข้อบกพร่องให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น พัฒนาแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารเพื่อดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารต่อไป พร้อมทั้งดำเนินการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการพัฒนาให้ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาทราบ

สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดการเรียนการสอนในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นสถานศึกษาของรัฐ และเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ที่แบ่งออกเป็น 2 เขต คือ

เขต 1 มีพื้นที่รับผิดชอบ 9 อำเภอ คือ พระนครศรีอยุธยา ท่าเรือ นครหลวง บางปะหัน มหาราช บ้านแพรก ภาชี วังน้อย และอุทัย

เขต 2 มีพื้นที่รับผิดชอบ 7 อำเภอ คือ เสนา บางบาล บางไทร บางซ้าย ลาดบัวหลวง ผักไห้ และบางปะอิน

ผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา หมายถึง บุคคลที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ได้แก่ ผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียน ประธานกรรมการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ที่ได้รับมอบอำนาจให้รับผิดชอบงานบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนที่ได้รับแต่งตั้งจากผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นหัวหน้างานบริหารทั่วไป ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

ประธานกรรมการสถานศึกษา หมายถึง ผู้ทรงคุณวุฒิของชุมชนที่ได้รับการคัดเลือกจากสถานศึกษาให้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสถานศึกษา

ผู้ปกครองนักเรียน หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นบิดาหรือมารดา หรือผู้ปกครองของนักเรียน ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

ผู้แทนเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานด้านการศึกษานบนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2

ผู้ทรงคุณวุฒิ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ด้านการบริหารการศึกษา หรือด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่มีระดับการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา และมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา หรือด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ด้านการบริหารการศึกษา หรือด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่มีระดับการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษา และมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา หรือด้านที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี

ความต้องการแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร หมายถึง สภาวะที่เกิดขึ้นจากการขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือมีความประสงค์ที่จะได้สิ่งนั้นของแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 วัดจากความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา ในการจัดประชุมแสดงความคิดเห็น จากแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งค่าเป็น 2 ระดับ คือ ต้องการ หรือไม่ต้องการ โดยกำหนดค่าคะแนนความต้องการที่ค่าร้อยละ 50 ขึ้นไป

แนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และผลการประชุมระดมสมองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา นำมาสังเคราะห์ จัดทำเป็นกรอบความคิดและแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร วัดจากความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ เห็นด้วย ไม่เห็นใจ ไม่เห็นด้วย โดยค่าคะแนนความคิดเห็นกำหนดที่ค่าความตรงของแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร เนื้อหา โครงสร้าง หลักวิชาการ ที่ค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

ความเหมาะสมของแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร หมายถึง คะแนนจากการสอบวัดความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 วัดจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนนความเหมาะสมที่ค่ามัธยฐาน มากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.00

ความเป็นไปได้ของแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร หมายถึง คะแนนจากการสอบวัดความเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ไปใช้ได้จริงภายใต้บริบทของสถานศึกษา โดยวัดจากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งแบ่งค่าคะแนนออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนนความเป็นไปได้ที่ค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.00 และทดสอบค่าสถิติที่ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้วิจัยได้แนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 ที่เป็นไปตามมาตรฐาน วิชาการ ตรงตามความต้องการของผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษา
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 มีแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร และสามารถนำไปเผยแพร่ให้สถานศึกษาในสังกัดนำไปเป็นแนวทางในการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหารของสถานศึกษา
3. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 สามารถนำแนวทางการปฏิบัติงานการส่งเสริมสนับสนุนงานบริหาร ไปเป็นแนวทางการปฏิบัติ หรือประยุกต์ใช้ในการพัฒนางานบริหารของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น